

136 . Porț | Comuna: Marca | Județ: Sălaj | Punct: Corău | Anul: 2011

Anul: 2011

Cod RAN: 141982.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène, Epoca romană timpurie, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: descoperire izolată

Categoriile sit: Domestic

Autori: Dan Băcuet-Crișan, Sanda Băcuet-Crișan, Ioan Bejinariu, Vasile Daniel Culic, Horea Dionisiu Pop

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău, Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău, Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău, Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău, Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău

Raport

În campania anului 2011 au fost realizate un număr de 11 suprafețe de cercetare amplasate în general în partea de N a sitului, zonă care va fi prima afectată de revărsarea de apă. Potrivit documentației beneficiarului din cele 6 ha, cât însumează situl pe teritoriul județului Sălaj, vor fi afectate 2,14 ha, areal care necesită descărcare de sarcină arheologică. Din această suprafață o parte a fost afectată în anul 2004 prin excavarea unei gropi de scos pământ executată de beneficiar, astfel încât neafectată a rămas o suprafață de cca 1,7 ha.

Cele 11 suprafețe au dus până în prezent la descărcarea de sarcină arheologică a unei zone de cca 5000 mp.

În cadrul cercetărilor au fost cercetate un număr de 265 complexe dintre care 238 complexe neolitice, 2 aparținând culturii Coțofeni, 7 complexe au fost atribuite epocii bronzului, 8 Hallstatt (cultura Sentesevekerzug), 2 dacice, sec. I, epoca romană 6 complexe și evul mediu timpuriu 1 complex (sec. VII-VIII).

Din cele 238 de complexe neolitice majoritatea au reprezentat gropi menajere sau gropi de scos lut. Au fost identificate 7 locuințe (6 de suprafață și o locuință adâncită de tip bordei), 2 instalații de foc și 8 morminte dintre care 3 de inhumație și 5 de incinerație. Majoritatea complexeelor sunt atribuite comunității de tip Suplacu de Barcău, doar 8 dintre ele pot fi atribuite grupului Pișcolt.

Exemplificăm descoperirile neolitice de la Porț „Corău” prin cele 8 morminte cercetate.

C45 (M1/2011) - complex de mari dimensiuni, locuință de tip bordei, S6 /2011. Pe marginea nordica a fost identificat la -0,85 un mormant de inhumatie foarte prost pastrat C45/1, câteva vase întregibile și un maxilar fiind tot inventarul complexului. La îndepărtarea resturilor în zona unde probabil a fost depus corpul, a apărut o amenajare de piatră.

C166 (M2/2011) - mormânt de inhumație? Complexul a fost cercetat în S13/2011, m. 6,8-7,8 /4-5. La nivelul de conturare a fost identificată o piesă zoomorfă, un cap de vițel. La -0,71-0,75 apare un număr de 4 vase întregibile, 2 cupe fără picior și 2 cupe cu picior înalt. 3 vase par grupate și unul separat. În zona vaselor grupate au fost identificate urme de dentiție. La -0,95-1,00 m - apare o cupă cu picior scurt și un fragment de la un vas pe care a fost identificată o daltă. Toate aceste din urmă au fost amplasate tot în zona capului, dacă avem în vedere identificarea dentiție.

C180 (M3/2011) - mormânt de incinerație, cercetat în S13/2011. La adâncimea de 1 m apare o groapă de formă patrulateră care se adâncește foarte puțin până la 1,10. În colțul sudic al gropii au fost depuse resturile cinerare depuse direct în groapă, lângă fiind așezate 2 vase de tip cupă fără picior. Resturile

cinerare au fost acoperite cu o substanță de culoare roșie

C230 (M8/2011) - mormânt de înmormântare. Scheletul a fost depus pe fundul unei gropi cu un profil oval cu latura mai îngustă spre nord. S-a conturat la -1m, prin umplutura foarte afânată față de solul mai lutos și compact în care se adâncea. Scheletul depus aproximativ în jumătatea nordică a gropii, așezat pe spate picioarele chircite pe partea dreaptă, cu genunchii la piept. Mâna dreaptă adusă spre umăr, mâna stângă fără conexiune anatomică. Fără inventar.

C256 (M4/2011) - mormânt de incinerare. Cercetat în S15/2011, caroul 3-4/0-1. Resturile cinerare acoperite de o substanță de culoare roșie au fost depuse într-o groapă de mici dimensiuni, redusă la locul de depunere a resturilor cinerare. La marginea vestică a gropii, conturate la -1,07 având fundul la -1,17, apare un fragment de la un vas cenușiu.

C273 (M5/2011) - mormânt de incinerare cercetat în S17/2011, m 9-10/4-5. Resturile cinerare au fost depuse într-o urnă așezată într-o groapă de mici dimensiuni, 0,30 X 0,20, conturată la -0,70 fund la -0,90.

C276/1 - mormânt de incinerare (M6/2011), cercetat în S17/2011, m. 33,6-34/4-5 la adâncime de -0,70 a fost în cea mai mare parte afectat de o groapă C276, astfel că resturile cinerare au fost împrăștiate. La demontarea oaselor a fost recoltat un vas întregibil care făcea parte din inventarul mormântului.

C277 (M7/2011) - mormânt de incinerare- cercetat în S17/2011, caroul 27-28/4-5, la adâncimea de 0,70m. Nu a fost conturată o groapă a mormântului, resturile cinerare cu urme de substanță roșie, au fost depuse într-o urnă acoperită cu o strachină.

În cazul mormintelor de incinerare pot fi identificate trei modalități de depunere a resturilor cinerare: direct pe sol în gropi de formă rectangulară cu depunerea lângă resturi a inventarului (C180); depunerea resturilor în urnă (C277, C273), depunerea resturilor în gropi de mici dimensiuni (C256).

Mormintele cercetate în S17/2011, au fost depuse aproximativ pe aceeași linie.

Pe ansamblul sitului până în prezent au fost cercetate 23 morminte dintre care 15 de incinerare și 8 de înmormântare [Sanda Băcuet-Crișan]

În campania anului 2011 săpăturile arheologice preventive au dus la descoperirea și a altor complexe arheologice decât cele atribuite neoliticului. Ca și în cazul anului trecut, acestea s-au grupat preponderent în sectorul nord-vestic al suprafeței cercetate, în timp ce în restul zonei, materiale ceramice din alte perioade decât neoliticul, au apărut foarte sporadic.

Pentru prima dată în acest sector au fost surprinse descoperiri de tip Coțofeni, după ce în campania anului 2002 fusese evidențiată o grupare de ceramică de acest tip la circa 100 m mai la sud.

O premieră pentru situl arheologic de la Poș "Corău" o reprezintă apariția unor complexe din perioada târzie a epocii bronzului.

Gruparea de complexe din perioada târzie a primei epoci a fierului, pusă în evidență în campania anului trecut s-a îmbogățit numeric prin descoperirea altor gropi în care ceramica lucrată la roata olarului apare în proporții variabile asociată cu ceramică lucrată cu mâna. În campania acestui an au apărut și primele complexe (gropi) din perioada Laténe, dintre care una cu un inventar ceramic deosebit de bogat. Prezența lor poate fi pusă în legătură, ipotetic, cu fortificația dacică de pe "Dealul Cetății" din Marca, care ținea sub control accesul prin trecătoarea Barcăului. Tot pentru prima dată au apărut vestigiile ale prezenței umane din perioada de început a Evului Mediu Timpuriu (sec. VII-VIII) materializate în descoperirea unui cuptor de tip pițar, adăpostit, se pare, sub o construcție anexă ale cărei urme au fost mai greu sesizate.

Majoritatea acestor complexe s-au conturat foarte sus, după decopertarea stratului de iarbă, în nivelul care până în urmă cu 10 ani fusese arat. Cu excepția amenajării medievale timpurii este vorba doar despre gropi. [Ioan Bejinariu]

În cele 11 suprafețe deschise în anul 2011, au fost identificate și cercetate un număr de 265 de complexe, morminte, locuințe, gropi. Majoritatea complexelor aparțin celor 4 niveluri neolitice sesizate diferit pe traseul suprafețelor deschise (238 complexe neolitice). Distribuția pe alte epoci: 2 aparținând culturii Coțofeni, 7 complexe au fost atribuite epocii bronzului, 8 Hallstatt, 2 dacice, sec. I, epoca romană 6

complexe și evul mediu timpuriu 1 complex (sec. VII-VIII). Din complexe au fost recoltate numeroase vase întregi sau întregibile, vase miniaturale, statuete antropomorfe și zoomorfe, linguri de lut, aproximativ 500 de dălți din piatră, numeros material litic cioplit.

Informații suplimentare online

[Raportul 4854 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservet Cimec.ro](#)
